

ปัจจัยทางคานเศรษฐกิจที่มีต่อภาวะเจริญพันธุ์

ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีโดยทั่วไปจะเป็นผู้มีบุตรน้อย ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะมีบุตรมาก และเมื่อมีฐานะทางเศรษฐกิจสูง ๆ จะกลับมีบุตรมากกว่า ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ปัจจัยทางคานเศรษฐกิจที่มีต่อภาวะเจริญพันธุ์ที่จะนำมาศึกษาครั้งนี้ได้แก่ อาชีพ ประเภทอุตสาหกรรม และสถานภาพการทำงาน เพื่อที่จะศึกษาว่า อาชีพที่ต่างกัน ประเภทอุตสาหกรรมที่ต่างกัน และสถานภาพการทำงานที่ต่างกันจะมีภาวะเจริญพันธุ์แตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

๑. อาชีพ ภาวะเจริญพันธุ์มีลักษณะกลับกันกับลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม โดยผู้ที่ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมและกรรมกรเหมืองแร่มีอัตราการเกิดสูง ผู้ประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพและเสมียนมีอัตราการเกิดต่ำ และเมื่อภาวะเจริญพันธุ์ลดลงโดยทั่วไป ความแตกต่างระหว่างภาวะเจริญพันธุ์และอาชีพจะมีช่วงแคบลง และในที่สุดจะพบว่า ผู้ประกอบอาชีพที่ใช้วิชาชีพสูง ๆ กลับมีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพที่มีรายได้ต่ำ เช่น เสมียน ข้าราชการ ทัวไป และผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว^{๓๓} จากสำมะโนประชากร ค.ศ. ๑๙๕๖ ของสหรัฐอเมริกา ความแตกต่างระหว่างจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยต่อครอบครัวในอาชีพต่าง ๆ ดังนี้คือ ชาวนามีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย ๒.๕๓ คน ผู้ประกอบอาชีพไม่ใช่เกษตรกร ๑.๘๓ คน ยกเว้นกรรมกรเหมืองแร่มีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย ๒.๓๒ คน^{๓๔} ในประเทศญี่ปุ่นจากสำมะโนประชากร พ.ศ. ๒๕๐๓ พบว่า สตรีที่สามีประกอบอาชีพไม่ใช่เกษตรกรมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าสตรีที่สามีประกอบอาชีพทางเกษตร โดยมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดย

^{๓๓} United Nations, Population Studies, No. 17. op.cit, pp. 87 - 88.

^{๓๔} Thompson, Population Problem, McGraw - Hill Book Company, New York, 1953, p. 187.

เฉลี่ย ๒.๕๖ คน และ ๓.๘๘ คนตามลำดับ^{๓๘} ที่ไต่สวนพบว่า มีความสัมพันธ์ใน
ทางกลับกันระหว่างภาวะเจริญพันธุ์และชั้นของประเภทอุตสาหกรรมของสามี โดย
มีความแตกต่างกันมากในเมืองหลวงและเมืองใหญ่รอบนอกมากกว่าของเมืองเล็ก ๆ
ในชนบท^{๔๐} และที่เมืองบอมเบย์พบว่า สตรีที่สามีมีสถานที่เกิดทางใต้มีภาวะเจริญ
พันธุ์ต่ำ ทั้งนี้เนื่องมาจากสามีของสตรีเหล่านี้เป็นผู้มีการศึกษาคดีและประกอบอาชีพ
ชั้นสูง^{๔๑}

จากการศึกษาครั้งนี้จากตารางที่ ๒๔ พบเช่นเดียวกันว่า สตรีที่มีอาชีพ
ต่างก็มีภาวะเจริญพันธุ์ต่างกัน โดยสตรีที่ประกอบอาชีพทางเกษตรมีภาวะเจริญพันธุ์
สูงกว่าสตรีที่ไม่ทำงานทางเกษตรกรรม ดังปรากฏว่า ที่วราขอาณาจักร ปริมาณ
อายุแล้วปรากฏว่า สตรีที่ประกอบอาชีพเป็นกรรมกร ชาวประมง นักล่าสัตว์และคน
งานป่าไม้มีภาวะเจริญพันธุ์สูงสุด โดยมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย ๔.๖ คน รั
ดับกลางได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า, สำหรับช่างคนปฏิบัติงานในการผลิตและกรรม
กร ผู้ปฏิบัติงานอาชีพ วิชาชีพ และอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และบริการ, ผู้ปฏิบัติ
งานอาชีพเกี่ยวกับการขนส่งและคมนาคม, เสมียนพนักงาน, มีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำ
๓.๘ ๓.๓ และ ๒.๕ คนตามลำดับ

เป็นที่สังเกตว่าในเขตเทศบาลผู้มีอาชีพค้าขาย มีภาวะเจริญพันธุ์
เท่ากับผู้มีอาชีพทางเกษตร ซึ่งควยเหตุผลเช่นเดียวกับศาสนา คือ ผู้ที่มีอาชีพค
ขายส่วนใหญ่อยู่ในเขตเทศบาล ซึ่งมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำ จึงเป็นเหตุให้ภาวะ
เจริญพันธุ์โดยส่วนรวมต่ำกว่าอาชีพเกษตร และกล่าวได้ว่าผู้ที่มีอาชีพค้าขาย
ส่วนใหญ่ได้แก่ ผู้ที่นับถือศาสนาขงจื้อ และจะเห็นได้ว่าอาชีพช่าง ผู้ปฏิบัติงานอาชีพ
วิชาชีพ บริการ การคมนาคมขนส่ง และเสมียนพนักงานที่จกความีภาวะเจริญพันธุ์
ต่ำสุดนั้น อาจเนื่องมาจากอาชีพกลุ่มนี้ได้มีการป้องกันการเกิด จึงมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำ

^{๓๘} Ueda, op.cit, p. 258.

^{๔๐} Liu, op.cit, p. 366.

^{๔๑} Badry, op.cit, p. 318.

ตารางที่ ๒๔ จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีอายุตั้งแต่ ๑๓ ปีขึ้นไปที่เคยสมรสแล้ว จำแนกตามอาชีพ และอายุ

ทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๓

เขตและอาชีพ	อายุ								รวม ๑๓ ขึ้นไป	ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป
	๑๓-๑๔	๑๕-๑๙	๒๐-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙		
ทั่วราชอาณาจักร	๐.๖	๑.๕	๒.๒	๔.๓	๕.๕	๕.๔	๖.๕	๖.๔	๔.๖	๕.๖
เกษตรกร ชาวประมง นักอุตสาหกรรมและคนงานป่าไม้	๐.๖	๑.๕	๒.๒	๔.๓	๕.๕	๕.๔	๖.๕	๖.๔	๔.๖	๕.๖
นักรัฐประศาสนศาสตร์และผู้จัดการ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่าง คนปฏิบัติงานในการผลิต และกรรมกร	๐.๗	๑.๓	๒.๖	๓.๗	๔.๕	๕.๐	๕.๓	๕.๐	๓.๘	๓.๘
ปฏิบัติงานอาชีพ วิชาชีพ และอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	๑.๐	๑.๐	๒.๓	๓.๖	๔.๐	๓.๕	๕.๕	๖.๑	๓.๕	๓.๘
เสมียนพนักงาน	-	๑.๕	๑.๖	๓.๒	๔.๑	๓.๖	๓.๐	๒.๐	๒.๗	๒.๕
บริการ	๐.๒	๑.๖	๒.๕	๔.๒	๔.๕	๔.๕	๕.๕	๕.๐	๓.๕	๓.๘
คนงานเหมืองแร่ คนตอຍบอยหินและคนงานที่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ปฏิบัติงานอาชีพเกี่ยวกับการขนส่งและคมนาคม	๑.๐	๑.๒	๒.๐	๓.๕	๔.๒	๖.๕	๕.๒	๕.๑	๓.๖	๓.๗
ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า	๐.๖	๑.๖	๒.๒	๓.๕	๕.๓	๕.๕	๕.๖	๕.๐	๔.๕	๔.๐
อาชีพที่จกจำแนกเข้าประเภทใดไม่ได้หรือไม่ทราบ	๐.๓	๑.๒	๒.๑	๔.๕	๒.๐	๓.๐	-	๔.๕	๓.๐	๓.๖
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	๐.๓	๑.๕	๒.๗	๔.๐	๗.๕	๕.๒	๓.๐	๔.๓	๓.๓	๓.๕

ตารางที่ ๒๔

เขตและอาชีพ	อายุ								รวม ปีขึ้นไป ๑๓ ปีขึ้นไป	ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป
	๑๓-๑๕	๑๖-๒๐	๒๑-๒๕	๒๖-๓๐	๓๑-๓๕	๓๖-๔๐	๔๑-๔๕	๔๖-๕๐		
ในเขตเทศบาล										
เกษตรกร ชาวประมง นักอุตสาหกรรมและคนงานป่าไม้	๐.๕	๑.๕	๒.๖	๓.๕	๔.๗	๖.๑	๖.๑	๕.๕	๔.๓	๔.๑
นักรัฐประศาสนศาสตร์และผู้จัดการ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่าง คนปฏิบัติงานในการผลิต และกรรมกร	๐.๗	๑.๕	๒.๖	๓.๕	๔.๓	๕.๓	๕.๕	๓.๖	๓.๕	๓.๓
ผู้ปฏิบัติงานอาชีพ วิชาชีพ และอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	๑.๐	๑.๐	๒.๒	๓.๕	๓.๕	๓.๕	๕.๕	๒.๗	๓.๓	๓.๐
เสมียนพนักงาน	-	๑.๕	๑.๖	๓.๒	๓.๕	๓.๖	๓.๐	๒.๐	๒.๗	๒.๕
บริการ	๐.๕	๑.๕	๒.๓	๔.๒	๔.๒	๔.๒	๕.๖	๓.๕	๓.๗	๓.๕
คนงานเหมืองแร่ คนตอຍຍຍหิ้นและคนงานที่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้ปฏิบัติงานอาชีพเกี่ยวกับการขนส่งและคมนาคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า	๐.๖	๑.๕	๓.๑	๓.๕	๕.๕	๕.๕	๕.๕	๕.๐	๔.๕	๔.๑
อาชีพที่จกจำแนกเข้าประเภทใดไม่ใคร่หรือไม่ทราบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ ๒๔ (ต่อ)

เขตและอาชีพ	อายุ								รวม ๑๓ปีขึ้นไป	ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป
	๑๓-๑๕	๑๖-๑๙	๒๐-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙		
นอกเขตเทศบาล										
เกษตรกร ชาวประมง นักอุตสาหกรรมและคนงานป่าไม้	๐.๖	๑.๕	๒.๘	๔.๓	๕.๖	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๕.๖	๕.๖
นักรัฐประศาสนศาสตร์และผู้จัดการ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ช่าง คนปฏิบัติงานในการผลิต และกรรมกร	๐.๓	๑.๓	๒.๖	๓.๘	๕.๑	๕.๓	๕.๕	๕.๒	๓.๕	๕.๐
ผู้ปฏิบัติงานอาชีพ วิชาชีพ และอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	—	๑.๐	๒.๕	๓.๖	๕.๒	๕.๐	๕.๐	๓.๑	๓.๓	๕.๐
เสมียนพนักงาน	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
บริการ	—	๑.๕	๒.๘	๕.๑	๕.๕	๕.๘	๕.๓	๖.๘	๕.๑	๕.๒
คนงานเหมืองแร่ คนขายยอนหินและคนงานที่เกี่ยวข้อง	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ผู้ปฏิบัติงานอาชีพเกี่ยวกับการขนส่งและคมนาคม	๑.๐	๑.๐	๒.๕	๒.๕	๕.๒	๖.๕	๕.๒	๕.๐	๓.๕	๓.๓
ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า	๐.๓	๑.๖	๒.๓	๕.๐	๕.๒	๕.๖	๕.๖	๕.๑	๕.๓	๕.๑
อาชีพที่จัดจำแนกเข้าประเภทใดไม่ใดหรือไม่ทราบ	๐.๓	๑.๒	๑.๘	๕.๓	๒.๐	๓.๐	—	๕.๕	๒.๓	๕.๐
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	๐.๓	๑.๕	๓.๐	๕.๐	๓.๘	๕.๒	๓.๐	๕.๓	๓.๕	๓.๕

ตารางที่ ๒๔ (ต่อ)

เขต และอาชีพ	อายุ								รวม ๑๓ ขึ้นไป	ปริมาณอายุ ๑๓ ขึ้นไป
	๑๓-๑๙	๒๐-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙	๕๐ขึ้นไป		
จังหวัดพระนคร										
เกษตรกร ชาว รมง นักค้าสัตว์และคนงานป่าไม้	๐.๓	๑.๘	๒.๙	๔.๐	๔.๔	๖.๖	๕.๒	๕.๙	๔.๔	๔.๓
นักรัฐประศาสนศาสตร์และผู้จัดการ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่าง คนปฏิบัติงานในกิจการผลิต และกรรมกร	๑.๐	๑.๓	๒.๕	๓.๕	๔.๒	๔.๒	๔.๓	๓.๖	๓.๒	๓.๒
ปฏิบัติงานอาชีพ วิชาชีพ และอาชีพอื่น * ที่เกี่ยวข้อง	-	๕.๗	๒.๓	๒.๙	๓.๔	๑.๓	๕.๗	๓.๙	๒.๙	๒.๙
เสมียนพนักงาน	-	๑.๕	๑.๖	๑.๖	๔.๐	๓.๖	๓.๐	๒.๐	๒.๖	๒.๖
บริการ	-	๑.๖	๓.๕	๓.๙	๔.๐	๔.๕	๔.๔	๓.๒	๓.๓	๓.๔
ปฏิบัติงานอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งและคมนาคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า	๐.๘	๑.๙	๓.๐	๓.๖	๔.๙	๕.๓	๕.๔	๔.๖	๔.๓	๓.๙
อาชีพที่จำแนกเข้าประเภทใดก็ไม่ใคร่หรือไม่ทราบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้ไม่เคยทำงานเลย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ ๒๔ (ต่อ)

เขตและอาชีพ	อายุ								รวม ๑๓ปีขึ้นไป	ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป
	๑๓-๑๘	๑๙-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙	๕๐ขึ้นไป		
ภาคกลาง										
เกษตรกร ชาวประมง นักอุตสาหกรรมและคนงานป่าไม้	๐.๖	๑.๕	๒.๗	๔.๑	๕.๑	๖.๐	๖.๒	๕.๙	๕.๔	๕.๓
นักรัฐประศาสนศาสตร์และผู้จัดการ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่าง คนปฏิบัติงานในการผลิต และกรรมกร	๐.๓	๑.๔	๒.๕	๔.๐	๕.๒	๕.๑	๕.๓	๕.๑	๕.๐	๕.๐
ผู้ปฏิบัติงานอาชีพ วิชาชีพ และอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	๑.๐	๑.๑	๒.๐	๓.๔	๓.๕	๔.๐	๔.๓	๓.๗	๓.๗	๔.๐
เสมียนพนักงาน	-	๒.๐	๑.๐	๒.๕	๕.๐	-	-	-	๒.๗	๒.๕
บริการ	-	๒.๑	๒.๕	๔.๑	๓.๙	๕.๕	๖.๓	๖.๑	๕.๔	๕.๔
คนงานเหมืองแร่ คนคอยยอหินและคนงานที่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้ปฏิบัติงานอาชีพเกี่ยวกับการขนส่งและคมนาคม	๑.๐	๑.๐	๓.๓	๓.๒	๕.๓	๖.๕	๕.๓	๕.๕	๕.๑	๓.๘
ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า	๐.๖	๑.๓	๒.๗	๓.๘	๕.๘	๕.๖	๕.๕	๕.๐	๕.๖	๕.๑
อาชีพประจำแก่เขาประ เภทไคไม่ไคหรือไม้ทราย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้ไม่เกณฑ์ทำงานมากอน	-	๑.๓	๓.๐	๓.๕	๖.๐	๕.๕	๕.๐	๖.๐	๓.๔	๕.๒

ตารางที่ ๒๔ (ต่อ)

เขตและอาชีพ	อายุ									ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป	
	๑๓-๑๕	๑๖-๑๙	๒๐-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙	๕๐ขึ้นไป		รวม ๑๓ปีขึ้นไป
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ											
เกษตรกร ชาวประมง นักอุตสาหกรรมและคนงานป่าไม้	๐.๓	๑.๕	๒.๕	๔.๖	๖.๐	๖.๘	๗.๑	๗.๐	๔.๕	๕.๐	
นักรัฐประศาสนศาสตร์และผู้จัดการ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
ช่าง คนปฏิบัติงานในการผลิต และกรรมกร	๒.๕	๑.๓	๓.๐	๓.๕	๕.๒	๕.๖	๕.๖	๔.๒	๓.๗	๓.๕	
ผู้ปฏิบัติงานอาชีพ วิชาชีพ และอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	—	๐.๖	๒.๕	๔.๗	๕.๑	๕.๐	๓.๐	๑.๐	๓.๕	๓.๖	
เสมียนพนักงาน	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
บริการ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
คนงานเหมืองแร่ คนตอຍຍຍห็นและคนงานที่เกี่ยวข้อง	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
ผู้ปฏิบัติงานอาชีพเกี่ยวกับการขนส่งและคมนาคม	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า	๑.๕	๑.๖	๒.๕	๔.๕	๕.๕	๖.๑	๕.๕	๕.๑	๔.๕	๔.๓	
อาชีพที่จัดจำแนกเข้าประเภทใดไม่ได้หรือไม่ทราบ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	๐.๕	๑.๕	๒.๖	๔.๐	๕.๐	๗.๐	๐.๓	๓.๒	๓.๐	๓.๖	

ตารางที่ ๒๔ (ต่อ)

เขตและอาชีพ	อายุ									รวม ๑๓ ปีขึ้นไป	ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป
	๑๓-๑๕	๑๖-๑๙	๒๐-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙	๕๐ขึ้นไป		
ภาคเหนือ											
เกษตรกร ชาวประมง นักเลงสัตว์และคนงานป่าไม้	๐.๖	๑.๖	๒.๕	๔.๒	๕.๖	๖.๒	๖.๕	๖.๓	๕.๕	๕.๖	
นักรัฐประศาสนศาสตร์และผู้จัดการ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ช่าง คนปฏิบัติงานในการผลิต และกรรมกร	๐.๕	๑.๓	๒.๕	๓.๒	๔.๗	๕.๓	๕.๕	๕.๕	๓.๕	๓.๕	
ผู้ปฏิบัติงานอาชีพ วิชาชีพ และอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-	๑.๒	๒.๒	๓.๖	๓.๑	๓.๗	-	๕.๗	๓.๑	๓.๕	
เสมียนพนักงาน	-	๑.๐	๑.๐	๒.๐	๓.๐	-	-	-	๑.๕	๑.๗	
บริการ	๐.๓	๑.๕	๒.๕	๔.๖	๕.๐	๕.๖	๖.๐	๖.๕	๕.๐	๕.๕	
คนงานเหมืองแร่ คนตอຍຍຍยหិងและคนงานที่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ผู้ปฏิบัติงานอาชีพเกี่ยวกับการขนส่งและคมนาคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า	๐.๒	๑.๕	๒.๕	๕.๐	๕.๐	๕.๑	๕.๕	๕.๒	๕.๒	๓.๕	
อาชีพที่จ้กจำแนกเข้าประเภทใดไม่ได้หรือไม่ทราบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ตารางที่ ๒๔ (ต่อ)

เขตและอาชีพ	อายุ									ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป
	๑๓-๑๙	๒๐-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙	๕๐ขึ้นไป	รวม ๑๓ ปีขึ้นไป	
ภาคใต้										
เกษตรกร ชาวประมง นักดำน้ำและคนงานป่าไม้	๐.๖	๑.๔	๒.๖	๓.๘	๔.๘	๕.๓	๕.๖	๕.๕	๓.๕	๔.๐
นักรัฐประศาสนศาสตร์และผู้จัดการ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ช่าง คนปฏิบัติงานในการผลิต และกรรมกร	๐.๕	๐.๕	๒.๕	๔.๔	๔.๓	๒.๕	๔.๘	๔.๗	๓.๔	๓.๔
ผู้ปฏิบัติงานอาชีพ วิชาชีพ และอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-	-	๑.๘	๓.๘	๔.๕	๖.๒	-	๕.๐	๔.๓	๔.๖
เสมียนพนักงาน	-	-	๒.๐	๕.๐	๓.๐	-	-	๑	๓.๘	๓.๓
บริการ	-	๑.๔	๒.๕	๔.๕	๔.๘	๑.๖	๖.๓	๗.๗	๔.๑	๔.๘
คนงานเหมืองแร่ คนตอຍຍຍหิ้นและคนงานที่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้ปฏิบัติงานอาชีพเกี่ยวกับการขนส่งและคมนาคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า	๐.๖	๑.๖	๒.๕	๓.๗	๔.๗	๕.๗	๕.๗	๕.๐	๕.๒	๔.๐
อาชีพที่จัดจำแนกเข้าประเภทใดไม่ได้หรือไม่ทราบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ขอรายการที่บันทึกเครื่องหมาย " - " ตลอด หมายความว่า ข้อมูลมีน้อยมาก จึงไม่สามารถนำมาศึกษาเปรียบเทียบได้

ข้อมูลพิเศษเครื่องหมาย " * " หมายความว่า แนวโน้มผิดปกติ ซึ่งเนื่องมาจากมีตัวอย่างเพียง ๑ ตัวอย่าง หรือมีน้อยมาก ดังนั้นในการปรับฐานอายุจึงไม่นำมาคำนวณด้วย ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ตัวเลขจำนวนบุตรเกิดโดยส่วนรวมผิดไป

เป็นที่น่าสังเกตว่า ภาคใต้อาชีพทางเกษตรมีจำนวนบุตรเกิดรอดต่ำ และต่ำกว่าอาชีพไม่ใช่เกษตร เช่น อาชีพบริการ ผู้ปฏิบัติงานอาชีพ วิชาชีพ และ อาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งให้เห็นว่าการที่ภาคใต้อาชีพเกษตรมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าภาคอื่น ๆ เนื่องมาจากประชากรส่วนใหญ่ของภาคที่ประกอบอาชีพทางเกษตรมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำ สาเหตุที่ผู้มีอาชีพทางเกษตรนี้มีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำอาจเนื่องมาจาก ผู้ประกอบอาชีพทางเกษตร เป็นผู้ประกอบอาชีพเป็นชาวสวนยาง ฐานะทางเศรษฐกิจไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับราคายาง ปรากฏว่ามีการทำแท้งบุตร เพื่อให้มีบุตรน้อย เพื่อมาแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของคน จึงอาจเป็นเหตุใ้ผู้มีอาชีพทางเกษตรของภาคใต้อาชีพเกษตรมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำ

จากที่ได้เสนอไปแล้วจะเห็นได้โดยทั่วไปว่า ช่วงความแตกต่างภาวะเจริญพันธุ์ของอาชีพที่มีภาวะเจริญพันธุ์สูงและต่ำมีช่วงค่อนข้างแคบ ทั้งนี้เพราะผู้มีอาชีพที่มีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำอาจยังจัดว่าอยู่ในระดับที่สูงอยู่ แสดงให้เห็นว่าภาวะเจริญพันธุ์โดยทั่วไปยังไม่ลดลง และยังคงอยู่ในระดับที่สูง

สำหรับจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม จากตารางที่ ๒๕ ปรากฏโดยทั่วไปว่า สตรีที่ทำงานทางเกษตรกรรมมีภาวะเจริญพันธุ์สูง พาณิชยกรรมมีภาวะเจริญพันธุ์อยู่ในระดับกลาง ผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับบริการ อุตสาหกรรม หัตถกรรม การคมนาคมขนส่ง มีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำ ปรับฐานอายุแล้ว พบว่าทั่วราชอาณาจักร สตรีที่ทำงานทางเกษตรกรรม การป่าไม้ การค้าสัตว์ และการประมง มีภาวะเจริญพันธุ์สูง โดยมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย ๔.๖ คน รองลงมาได้แก่พาณิชยกรรม ๔.๐ คน สำหรับบริการ อุตสาหกรรม หัตถกรรม การขนส่ง คลังสินค้า และการคมนาคม มีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำ ๓.๕ ๓.๘ และ ๓.๕ คนตามลำดับ ในเขตเทศบาล ผู้ที่ทำงานทางพาณิชยกรรมมีภาวะเจริญพันธุ์เท่ากับ ผู้ที่ทำงานทางเกษตรกรรม ก็ด้วยเหตุผลเช่นเดียวที่กล่าวมาแล้ว สำหรับผู้ที่ทำงาน การบริการ อุตสาหกรรม หัตถกรรม การขนส่งและคมนาคม มีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่า อาชีพอื่น ๆ อาจเนื่องมาจากสตรีกลุ่มนี้ทำการป้องกันการเกิด จึงมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำ

ตารางที่ ๒๕ จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีอายุตั้งแต่ ๑๓ ปีขึ้นไปที่เคยสมรสแล้ว จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม และอายุ
 ทวีราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๓

เขต และประเภทอุตสาหกรรม	อายุ									ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป
	๑๓-๑๘	๒๐-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙	๕๐ขึ้นไป	รวม ๑๓ปีขึ้นไป	
ทวีราชอาณาจักร										
เกษตรกรรม การป่าไม้ การล่าสัตว์ และการประมง	๐.๖	๑.๕	๒.๘	๔.๓	๕.๕	๖.๓	๖.๕	๖.๔	๔.๖	๔.๖
พาณิชย์กรรม	๐.๖	๑.๖	๒.๘	๓.๕	๕.๓	๕.๕	๕.๕	๕.๐	๔.๔	๔.๐
อุตสาหกรรม หัตถกรรม	๐.๕	๑.๔	๒.๖	๓.๙	๕.๖	๕.๗	๕.๐	๔.๙	๓.๗	๓.๘
การขุดแร่โลหะและอโลหะ	—	๑.๒	๔.๐	๓.๖	๖.๖	๓.๘	๑๐.๗*	๔.๕	๔.๘	๓.๙
การก่อสร้าง ขอม และรอกอนทำลาย	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
การสาธารณสุขประเภทรักษาโรค	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
การขนส่ง คลังสินค้า และการคมนาคม	๑.๐	๐.๘	๒.๗	๒.๕	๔.๓	๕.๓	๕.๒	๔.๘	๓.๕	๓.๕
บริการ	๐.๔	๑.๔	๒.๓	๔.๘	๔.๒	๔.๘	๕.๕	๕.๓	๓.๗	๓.๙
กิจกรรมที่ระบุไม่แจชัดหรือไม่ทราบ	๐.๘	๑.๔	๒.๘	๓.๗	๕.๑	๕.๐	๕.๕	๕.๐	๓.๕	๓.๕
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	๐.๓	๑.๔	๒.๗	๔.๐	๗.๓	๕.๓	๔.๕	๔.๕	๓.๓	๔.๐

ตารางที่ ๒๕ (ต่อ)

เขต และประเภทอุตสาหกรรม	อายุ									ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป	
	๑๓-๑๕	๑๖-๑๙	๒๐-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙	๕๐ขึ้นไป		รวม ๑๓ขึ้นไป
ในเขตเทศบาล											
เกษตรกรรม การป่าไม้ การค้าสัตว์ และการประมง	๐.๕	๑.๘	๒.๖	๓.๕	๔.๗	๖.๑	๖.๑	๕.๕	๔.๓	๔.๑	
พาณิชยกรรม	๐.๖	๑.๗	๓.๑	๓.๘	๕.๔	๕.๔	๕.๔	๕.๐	๔.๕	๔.๑	
อุตสาหกรรม หัตถกรรม การซุกแร่โลหะและอโลหะ	๐.๕	๑.๖	๒.๗	๔.๐	๕.๐	๕.๒	๕.๗	๓.๓	๓.๔	๓.๓	
การก่อสร้าง ขอม และเรือเดินท่าลาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
การสาธารณสุขโลก และสาธารณสุข	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
การขนส่ง คลังสินค้า และการคมนาคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
บริการ	๐.๘	๑.๖	๒.๑	๓.๕	๓.๕	๔.๔	๕.๖	๓.๘	๓.๕	๓.๗	
กิจกรรมที่ระบุไม่ชัดเจนหรือไม่ทราบ	-	๑.๓	๓.๗	๒.๗	๕.๐	๓.๘	๕.๕	๕.๓	๓.๕	๓.๗	
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ตารางที่ ๒๕ (ต่อ)

เขต และประเภทอุตสาหกรรม	อายุ								รวม ๑๓ปีขึ้นไป	ปรับฐานอายุ ๑๓ปีขึ้นไป
	๑๓-๑๘	๑๙-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙	๕๐ขึ้นไป		
นอกเขตเทศบาล										
เกษตรกรรม การป่าไม้ การล่าสัตว์ และการประมง	๐.๖	๑.๕	๒.๕	๔.๓	๕.๖	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๔.๖	๔.๖
พาณิชย์กรรม	๐.๓	๑.๖	๒.๓	๓.๕	๕.๒	๕.๖	๕.๖	๕.๑	๔.๓	๔.๑
อุตสาหกรรม หัตถกรรม	๐.๕	๑.๓	๒.๖	๓.๕	๕.๕	๕.๒	๕.๓	๕.๕	๓.๘	๔.๐
การขุดแร่ โลหะและอโลหะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การก่อสร้าง ขอม และรถถนนทำลาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การสาธารณูปโภค และสาธารณสงู	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การขนส่ง คลังสินค้า และการคมนาคม	๑.๐	๑.๐	๒.๓	๓.๐	๕.๒	๕.๓	๕.๒	๕.๕	๓.๓	๓.๕
บริการ	๐.๒	๑.๒	๒.๕	๓.๘	๕.๕	๕.๘	๕.๒	๖.๕	๓.๘	๔.๓
กิจกรรมที่ระบุไม่แจชัดหรือไม่ทราบ	๐.๕	๑.๕	๒.๘	๔.๐	๕.๑	๕.๑	๕.๕	๕.๐	๓.๕	๔.๐
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	๐.๓	๑.๕	๓.๐	๔.๐	๗.๓	๕.๓	๖.๐	๕.๕	๓.๕	๔.๑

ตารางที่ ๒๕ (ต่อ)

เขต และประเภทอุตสาหกรรม	อายุ									ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป	
	๑๓-๑๕	๑๖-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙	๕๐ขึ้นไป	รวม ๑๓ปีขึ้นไป		
จังหวัดพระนคร											
เกษตรกรรม การป่าไม้ การค้าสัตว์ และการประมง	๐.๓	๑.๘	๒.๕	๔.๐	๔.๔	๖.๖	๕.๒	๕.๕	๔.๔	๔.๓	
พาณิชยกรรม	๐.๘	๑.๘	๒.๕	๓.๗	๔.๘	๕.๒	๕.๓	๔.๗	๔.๒	๓.๕	
อุตสาหกรรม หัตถกรรม การก่อสร้าง ขนอมและเรือยนต์	๑.๐	๑.๖	๒.๖	๔.๐	๓.๘	๔.๖	๕.๐	๓.๘	๓.๓	๓.๓	
การสาธารณสุข โภค และสาธารณสุข	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
การขนส่ง คองสินค้า และการคมนาคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
บริการ	๑.๐	๑.๓	๒.๑	๓.๕	๓.๘	๓.๘	๔.๕	๓.๒	๓.๑	๓.๐	
กิจกรรมที่ระบุไว้แต่ไม่รวม	-	๐.๘	๓.๖	๒.๗	๔.๕	๒.๘	๕.๒	๔.๐	๓.๒	๓.๔	
ผู้ไม่เคทำงานมาก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ตารางที่ ๒๕ (ต่อ)

เขต และประเภทอุตสาหกรรม	อายุ								ปรับฐานอายุ									
	๑๓-๑๕	๑๖-๑๘	๑๙-๒๑	๒๒-๒๔	๒๕-๒๗	๒๘-๓๐	๓๑-๓๓	๓๔-๓๖	๓๗-๓๙	๔๐-๔๒	๔๓-๔๕	๔๖-๔๘	๔๙-๕๑	๕๒-๕๔	๕๕-๕๗	๕๘-๖๐	รวม ๑๓-๖๐	รวม ๖๑-๖๕
ภาคกลาง																		
เกษตรกรรม การป่าไม้ การล่าสัตว์ และการประมง	๐.๖	๑.๕	๒.๕	๔.๑	๕.๑	๖.๐	๖.๐	๕.๕	๕.๕	๕.๓	๕.๓	๕.๓	๕.๓	๕.๓	๕.๓	๕.๓	๕.๓	๕.๓
พาณิชยกรรม	๐.๖	๑.๗	๒.๖	๓.๕	๕.๕	๕.๖	๕.๕	๕.๑	๕.๑	๕.๖	๕.๖	๕.๖	๕.๖	๕.๖	๕.๖	๕.๖	๕.๖	๕.๖
อุตสาหกรรม หัตถกรรม	๐.๕	๑.๕	๒.๕	๔.๒	๕.๑	๕.๖	๕.๕	๕.๑	๕.๑	๕.๑	๕.๑	๕.๑	๕.๑	๕.๑	๕.๑	๕.๑	๕.๑	๕.๑
การขุดแร่ โลหะ และอโลหะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การก่อสร้าง ขอมและเรือลงทำลาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การขนส่ง คลังสินค้า และการคมนาคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บริการ	๑.๐	๑.๗	๒.๒	๓.๖	๓.๕	๕.๕	๖.๐	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๖.๕
กิจกรรมที่ระบุในรหัสแจ้งหรือในตาราง ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	๐.๕	๑.๕	๒.๕	๔.๐	๕.๓	๕.๕	๕.๗	๕.๐	๕.๐	๕.๐	๕.๐	๕.๐	๕.๐	๕.๐	๕.๐	๕.๐	๕.๐	๕.๐
	-	๑.๒	๓.๐	๓.๕	๖.๐	๕.๕	๕.๐	๖.๐	๖.๐	๖.๐	๖.๐	๖.๐	๖.๐	๖.๐	๖.๐	๖.๐	๖.๐	๖.๐

ประเภท และประเภทอุตสาหกรรม	อายุ								รวม ๑๓ ปีขึ้นไป	ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป
	๑๓-๑๙	๒๐-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙	๕๐ขึ้นไป		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ										
เกษตรกรรม การป่าไม้ การล่าสัตว์	๐.๓	๑.๕	๒.๘	๔.๖	๖.๐	๕.๘	๗.๑	๗.๐	๔.๘	๕.๐
และการประมง										
พาณิชย์กรรม	๑.๔	๑.๖	๒.๓	๔.๕	๕.๔	๖.๑	๕.๘	๕.๑	๔.๔	๔.๓
อุตสาหกรรม หัตถกรรม	๐.๓	๑.๔	๒.๖	๔.๑	๕.๗	๕.๔	๖.๐	๔.๒	๓.๖	๓.๘
การขุดแร่ หินและอโลหะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การก่อสร้าง ขอมและรื้อถอนทำลาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การขนส่ง การคลังสินค้า และการคมนาคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บริการ	-	๐.๘	๒.๘	๔.๓	๕.๒	๕.๖	๖.๒	๕.๓	๓.๘	๔.๐
กิจกรรมที่ระบุไม่ชัดเจนหรือไม่ทราบ	๑.๐	๑.๓	๓.๐	๔.๖	๗.๐	๕.๕	๕.๐	๔.๒	๔.๑	๔.๑
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	๐.๕	๑.๔	๒.๓	๔.๐	๘.๐	๗.๐	๒.๐	๓.๒	๓.๐	๓.๗

ตารางที่ ๒๕ (ต่อ)

เขต และประเภทอุตสาหกรรม	อายุ								รวม ๑๓ ปีขึ้นไป	ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป
	๑๓-๑๔	๑๕-๑๙	๒๐-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙		
ภาคเหนือ										
เกษตรกรรม การป่าไม้ การค้าสัตว์ และการประมง	๐.๖	๑.๖	๒.๕	๔.๒	๕.๖	๖.๒	๖.๔	๖.๓	๔.๔	๔.๖
พาณิชยกรรม	๐.๒	๑.๕	๒.๖	๓.๕	๕.๐	๕.๑	๕.๖	๕.๒	๕.๒	๓.๖
อุตสาหกรรม หัตถกรรม	๐.๓	๑.๓	๒.๖	๓.๐	๕.๐	๕.๓	๕.๕	๕.๔	๓.๖	๓.๕
การขุดแร่โลหะและอโลหะ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
การก่อสร้าง ขอมและรื้อถอนทำลาย	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
การขนส่ง คลังสินค้า และการคมนาคม	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
บริการ	๐.๓	๑.๔	๒.๓	๓.๕	๓.๕	๕.๖	๖.๐	๖.๗	๓.๗	๔.๒
กิจกรรมที่ระบุไม่ชัดเจนหรือไม่ทราบ	๑.๐	๑.๔	๓.๓	๓.๓	๕.๕	๕.๗	๕.๗	๕.๕	๓.๗	๓.๕
ผู้ไม่เคยมุ่งทำงานมาก่อน	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

ตารางที่ ๒๕ (ต่อ)

เขต และประเภทอุตสาหกรรม	อายุ									ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป
	๑๓-๑๙	๒๐-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙	๕๐ขึ้นไป	รวม ๑๓ขึ้นไป	
ภาคใต้										
เกษตรกรรม การป่าไม้ การค้าสัตว์ และการประมง	๐.๖	๑.๔	๒.๖	๓.๕	๔.๘	๕.๓	๕.๖	๕.๕	๓.๕	๕.๐
พาณิชยกรรม	๐.๖	๑.๖	๒.๕	๓.๗	๔.๗	๕.๗	๕.๗	๕.๐	๕.๒	๕.๐
อุตสาหกรรม หัตถกรรม	๐.๕	๐.๕	๒.๕	๔.๔	๓.๖	-	๓.๖	๔.๗	๓.๑	๓.๐
การขุดแร่โลหะและอโลหะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การขนส่ง คลังสินค้า และการคมนาคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บริการ	-	๑.๗	๒.๖	๔.๒	๔.๘	๓.๗	๖.๓	๗.๐	๕.๑	๕.๕
กิจกรรมที่ระบุไม่ชัดเจนหรือไม่ทราบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ขอรายการที่บันทึกเครื่องหมาย " - " ตลอด หมายความว่า ข้อมูลมีน้อยมาก จึงไม่สามารถนำมาศึกษาเปรียบเทียบได้

ข้อมูลที่แสดง เครื่องหมาย " * " หมายความว่า แนวโน้มผิดปกติ ซึ่งเนื่องมาจากมีตัวอย่างเพียง ๑ ตัวอย่าง หรือมีน้อยมาก
ดังนั้นในบางกรณีปรับฐานอายุจึงไม่ให้นำมาคำนวณด้วย ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ตัวเลขจำนวนบุตรเกิดรอดโดยส่วนรวมนักไป

ภาคใต้ เมื่อปรับฐานอายุแล้วปรากฏว่า ผู้ที่ทำงานทางเกษตรกรรม มีจำนวนบุตรเกิดรอดต่ำกว่าผู้ทำงานทางบริการ ทั้งนี้เนื่องมาจากสตรีที่ทำงานทางเกษตรกรรมเหล่านี้ได้แก่ ทำสวนยาง อาจมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำถึงเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

เป็นที่สังเกตว่า ช่วงความแตกต่างระหว่างประเภทอุตสาหกรรมที่มีภาวะเจริญพันธุ์สูงและต่ำจะค่อนข้างแคบ แต่ประเภทอุตสาหกรรมของสตรีที่มีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำยังอยู่ในระดับที่สูง คือมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย ๓.๕ คน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ภาวะเจริญพันธุ์ยังอยู่ในระดับที่สูง

จากการศึกษาของ ดร. ศักดิ์ ภาสุขนิรันดร พบเช่นเดียวกันว่า ในจังหวัดพระนคร หัวหน้าครอบครัวที่เป็นข้าราชการ มีบุตรน้อยกว่าหัวหน้าครอบครัวที่เป็นชาวนา^{๔๒} และสุวัทนา วิบูลย์เศรษฐ์ พบว่า ภาวะเจริญพันธุ์ในเขตชนบทจำแนกตามอาชีพของสามีที่เป็นเกษตรกร พ่อค้า ข้าราชการ เสมียน มีจำนวนบุตรเกิดรอดไม่ต่างกันนัก ทั้งนี้เพราะการศึกษาของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ไม่ต่างกันนัก^{๔๓} ซึ่งคล้ายคลึงกับนอกเขตเทศบาล ของการศึกษานี้ ซึ่งผู้มีอาชีพต่างกัน มีภาวะเจริญพันธุ์ไม่แตกต่างกันนัก เช่นเดียวกัน

๒. สถานภาพการทำงาน สตรีที่แต่งงานแล้วและทำงานมีบุตรน้อยกว่าสตรีที่ไม่ทำงาน เช่น ในเขตโกสโลวาเกีย ค.ศ. ๑๙๕๐ พบว่า สตรีที่ทำงานนอกบ้านมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย ๒.๒ คน สตรีอื่นมี ๒.๔ คน แต่สตรีในชนบทที่มีงานทำ และไม่ทำงาน ซึ่งสามีเป็นเกษตรกรมีขนาดครอบครัวโดยเฉลี่ยกลับกันดังนี้คือ ๓.๒ และ ๓.๑ คนตามลำดับ และครอบครัวชาวนา สตรีที่มีงานทำมีขนาดครอบครัวโดยเฉลี่ย ๒.๔ คน สตรีที่ไม่ทำงาน ๒.๔ คน^{๔๔}

^{๔๒} ศักดิ์, เรื่องเกม, หน้า ๒๗๖ - ๒๘๖.

^{๔๓} สุวัทนา, เรื่องเกม, หน้า ๔๕ - ๔๖.

^{๔๔} United Nations, Population Studies, No. 17.

จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยว่าแนกตามสถานภาพการทำงานดังนี้คือ สตรีที่ประกอบอาชีพที่ไม่ใช่เกษตรกรมีจำนวนบุตรเกิดรอดน้อยกว่าสตรีที่ไม่ทำงาน^{๕๕} และที่ Puerto Rice สตรีที่ทำงานดูเหมือนจะมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าสตรีที่ไม่ทำงาน^{๕๖}

สำหรับประเทศไทย จากตารางที่ ๒๖ พบว่า ทิวราชอาณาจักรปรับฐานอายุแล้วปรากฏว่า สตรีที่มีงานทำมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยสูงกว่าสตรีไม่ทำงานในเชิงเศรษฐกิจ โดยสตรีที่มีงานทำมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ย ๔.๕ คน สตรีที่ทำงานบ้าน ๔.๑ คน สตรีที่รับบ้านาญ คหบดี และทุพพลภาพ ๓.๘ คน อื่น ๆ บรรพชิต และไม่ทราบ ๓.๔ คน สาเหตุที่สตรีที่มีงานทำมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยสูงกว่าสตรีที่ไม่ทำงานในเชิงเศรษฐกิจนั้น เนื่องมาจากสตรีส่วนใหญ่ที่มีงานทำนั้น ส่วนใหญ่เป็นผู้ทำงานทางเกษตรกรรม ซึ่งเป็นผู้มีภาวะเจริญพันธุ์สูง ดังนั้นจึงทำให้จำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยสูงกว่าสตรีที่ไม่ทำงาน ซึ่งพบเช่นเดียวกันในเชคโกสโลวาเกียที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ครอบครัวเกษตรกรในชนบท สตรีที่มีงานทำมีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่าสตรีที่ไม่ทำงาน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างสตรีที่เคยทำงานมาแล้ว ซึ่งหมายถึงสตรีที่ทำงานโดยใช้ความรู้ความชำนาญ กับสตรีที่มีงานทำทั่วไปปรากฏว่า สตรีที่เคยทำงานมาแล้วมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าสตรีที่มีงานทำโดยทั่ว ๆ ไป โดยสตรีที่เคยทำงานมาแล้วมีจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยประมาณ ๓.๖ คน สตรีที่มีงานทำ ๔.๕ คน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ที่ทำงานด้วยความรู้ความชำนาญเป็นผู้ที่ไ้ทำการป้องกันการเกิดจึงมีบุตรน้อย ส่วนผู้ที่ทำงานทั่วไปไ้แก่เกษตรกรไม่ไ้ทำการป้องกันการเกิดจึงมีบุตรมาก

จากการศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจและช่วงของระยะเวลาการมีบุตรที่อำเภอโพธารามของกานดา วรรณเกียรติ พบว่า สตรีที่ทำงานนอกบ้านไม่ทำให้

^{๕๕} Liu, op.cit, p. 366.
^{๕๖} Hatt, op.cit, p. 325.

ช่วงการมีบุตรต่างกัน^{๔๗} ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สตรีเหล่านี้มีภาวะเจริญพันธุ์สูง ซึ่งจากการศึกษานี้พบว่า ผู้ที่ทำงานโดยทั่วไป ซึ่งอาจจัดได้ว่าเป็นสตรีที่ทำงานนอกร้าน ก็มีภาวะเจริญพันธุ์ที่สูงเช่นเดียวกัน และ วราภรณ์ พุ่มจำปา พบว่าที่อำเภอโพธาราม สตรีที่ทำงานนอกร้านรับเอาวิธีการวางแผนครอบครัวมาปฏิบัติ มากกว่าสตรีที่ไม่ทำงานนอกร้าน ทั้งนี้เพราะการทำงานนอกร้านมีโอกาสทราบถึงวิธีการต่าง ๆ เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวมาใช้มากกว่าสตรีที่ไม่ทำงานนอกร้าน^{๔๘} ซึ่งให้เห็นว่า สตรีที่ไม่ทำงานนอกร้านมีภาวะเจริญพันธุ์สูง ซึ่งก็มีภาวะเจริญพันธุ์สูงเช่นเดียวกับสตรีที่มีงานทำจากการศึกษานี้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ทำงานในทางเกษตรกรรม.

^{๔๗} กานดา วรรณเกียรติ, ลักษณะช่วงเวลาที่มีบุตรของสตรีไทยในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี (วิทยานิพนธ์ชั้นปริญญาโท แผนกวิชาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), หน้า ๓๖.

^{๔๘} วราภรณ์, เรื่องเดิม, หน้า ๓๑.

ตารางที่ ๒๖ จำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีอายุ ๕๓ ปีขึ้นไปที่เคยสมรสแล้ว จำแนกตามสถานภาพการทำงาน และอายุ

ที่วราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๓

เขต และสถานภาพการทำงาน	อายุ								รวม ๑๓ ปีขึ้นไป	ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป
	๑๓-๑๕	๒๐-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙	๕๐ขึ้นไป		
ที่วราชอาณาจักร										
ผู้ทำงานในเชิงเศรษฐกิจ										
ผู้ปฏิบัติงาน	๐.๖	๑.๕	๒.๕	๔.๒	๕.๕	๖.๒	๖.๔	๖.๒	๔.๕	๔.๕
ผู้เคยทำงานมาแล้ว	—	๑.๐	๑.๗	๓.๕	๓.๐	๕.๐	๓.๐	๔.๐	๓.๑	๓.๖
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	๐.๓	๑.๓	๒.๗	๓.๕	๓.๓	๕.๓	๔.๕	๔.๕	๓.๒	๔.๐
ผู้ไม่ทำงานในเชิงเศรษฐกิจ										
ทำงานมานาน	๐.๕	๑.๗	๒.๕	๔.๑	๕.๑	๕.๗	๕.๒	๕.๓	๓.๕	๔.๑
เพิ่งมาเรียน	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
นักโทษ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ผู้รับบำนาญ คหบดี ผู้ทุพพลภาพ	๓.๕*	๒.๒	๕.๕	๒.๔	๓.๔	๔.๕	๕.๐	๕.๗	๕.๓	๓.๕
อื่น ๆ บรรพชิต ไนทราน	๑.๐	๐.๕	๑.๕	๕.๑	๓.๓	๓.๒	๕.๕	๕.๓	๓.๖	๓.๕

ตารางที่ ๒๖ (ต่อ) :

เขต และสถานภาพการทำงาน	อายุ								ปรับฐานอายุ	
	๑๓-๑๕	๑๖-๑๘	๑๙-๒๑	๒๒-๒๔	๒๕-๒๗	๒๘-๓๐	๓๑-๓๓	๓๔-๓๖	รวม ๑๓-๓๖	๑๓ ปีขึ้นไป
ในเขตเทศบาล										
ผู้ทำงานในเชิง เศรษฐกิจ										
ผู้ทำงานทำ	๐.๓	๑.๖	๒.๓	๓.๒	๔.๒	๕.๑	๕.๕	๕.๕	๓.๑	๓.๕
ผู้ที่เคยทำงานมาแล้ว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้ไม่ทำงานในเชิง เศรษฐกิจ										
ทำงานมานาน	๑.๐	๑.๒	๒.๒	๓.๕	๔.๖	๕.๕	๕.๐	๕.๓	๓.๓	๓.๘
เป็นนักเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
นักโทษ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้รับบำนาญ คนพิการ ผู้ทุพพลภาพ	-	๒.๐	๓.๐	๒.๐	๔.๐	๒.๒	๔.๕	๔.๕	๔.๕	๓.๓
อื่น ๆ บรรพทิศ โฆทราน	๑.๓	-	๒.๓	๕.๐	๑.๓	๒.๐	๐.๕	๒.๕	๒.๑	๒.๑

เขต และสถานภาพการทำงาน	อายุ									ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป
	๑๓-๑๕	๑๖-๑๙	๒๐-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙	๕๐ ขึ้นไป รวม ๑๓ ปีขึ้นไป	
ภาคเขตเทศบาล										
ทำงานในเชิง เศรษฐกิจ										
ผู้จ้างมา	๐.๖	๑.๕	๒.๕	๔.๓	๕.๕	๖.๓	๖.๕	๖.๓	๕.๕	๕.๖
ผู้ที่เคยทำงานมาแล้ว	—	๑.๐	๑.๖	๔.๕	๗.๐	๕.๐	๓.๐	๕.๐	๓.๕	๓.๕
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	๐.๓	๑.๕	๓.๕	๓.๕	๗.๓	๕.๓	๖.๐	๕.๐	๓.๗	๕.๕
ทำงานในเชิง เศรษฐกิจ										
ทำงาน	๐.๕	๑.๗	๒.๕	๔.๓	๕.๓	๕.๕	๕.๓	๕.๕	๕.๑	๕.๕
เป็นนักเรียน	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
นักเรียน	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ผู้รับบำนาญ คนชรา ผู้ทุพพลภาพ	๓.๐*	๒.๒	๒.๗	๒.๖	๓.๒	๕.๕	๕.๑	๕.๕	๕.๕	๓.๕
อื่น ๆ บรรพชิต โยมธรรมา	๐.๕	๐.๕	๑.๗	๕.๑	๕.๕	๕.๐	๗.๕	๕.๒	๕.๓	๕.๐

ตารางที่ ๒๖ (ต่อ)

เขต และสถานภาพการทำงาน	อายุ									ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป	
	๑๓-๑๕	๑๖-๑๙	๒๐-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙	๕๐ขึ้นไป		รวม ๑๓ขึ้นไป
จังหวัดพระนคร											
ผู้ทำงานในเชิง เศรษฐกิจ											
ผู้มั่งคั่ง	๐.๖	๑.๖	๒.๖	๓.๖	๔.๔	๕.๑	๕.๐	๔.๓	๓.๘	๓.๓	
ผู้เคยทำงานมาแล้ว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ผู้ไม่ทำงานในเชิง เศรษฐกิจ											
ทำงานตาม	๑.๒	๑.๘	๒.๓	๓.๘	๔.๖	๕.๕	๕.๐	๔.๐	๓.๖	๓.๓	
เป็นนักเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
นักโทษ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ผู้รับบำนาญ คหบดี ผู้ทพพลาภาพ	-	๒.๐	๓.๐	๒.๐	๒.๕	๔.๖	๔.๑	๔.๔	๔.๓	๓.๓	
อื่น ๆ บรรพชิต ไม่ทราบ	๒.๐	-	๒.๓	๕.๐	๑.๐	๒.๓	๐.๕	๒.๔	๒.๓	๒.๕	

ตารางที่ ๒๒ (ต่อ)

เขต และสถานภาพการทำงาน	อายุ									ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป
	๑๓-๑๙	๒๐-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙	๕๐ขึ้นไป	รวม ๑๓ขึ้นไป	
ภาคกลาง										
ผู้ทำงานในเชิงเศรษฐกิจ										
ผู้มีงานทำ	๐.๖	๑.๕	๒.๗	๔.๐	๕.๒	๕.๕	๖.๑	๕.๘	๔.๔	๔.๓
ผู้เคยทำงานมาแล้ว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้ไม่ทำงานในเชิงเศรษฐกิจ										
ทำงานบ้าน	๑.๑	๑.๘	๒.๖	๔.๓	๕.๑	๖.๐	๕.๗	๕.๕	๔.๒	๔.๕
เป็นนักเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
นักโทษ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้รับบำนาญ ทบตี ผู้ทุพพลภาพ	-	-	-	๑.๕	๓.๘	๒.๐	๕.๐	๕.๕	๕.๔	๓.๘
อื่น ๆ บรรพชิต ไม่ทราบ	๑.๐	๐.๕	๓.๕	๖.๐	๕.๕	๕.๐	๗.๓	๕.๖	๕.๘	๔.๕

ตารางที่ ๒๕ (ต่อ)

เขต และสถานภาพการทำงาน	อายุ									ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป	
	๑๓-๑๕	๑๖-๑๙	๒๐-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙	๕๐ขึ้นไป		รวม ๑๓ปีขึ้นไป
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ											
ผู้ทำงานในเชิงเศรษฐกิจ											
ผู้จ้างทำ	๐.๓	๑.๕	๒.๕	๔.๕	๖.๐	๖.๕	๗.๐	๗.๐	๕.๕	๕.๐	
ผู้เคยทำงานมาแล้ว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ผู้ไม่ทำงานในเชิงเศรษฐกิจ											
ทำงานนาน	๐.๓	๑.๓	๒.๕	๔.๖	๕.๖	๖.๕	๕.๒	๕.๕	๕.๑	๕.๕	
เป็นนักเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
นักโทษ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ผู้รับบำนาญ คนพิการ ผู้ทุพพลภาพ	-	๓.๐	๒.๐	๔.๕	๓.๐	๕.๗	๕.๕	๖.๗	๖.๖	๖.๕	
อื่น ๆ บรรพชิต ไมทราม	-	๐.๕	๑.๕	๓.๕	๓.๐	๕.๐	๕.๐	๖.๒	๕.๕	๕.๕	

เขต และสถานภาพการทำงาน	อายุ								รวม ๑๓ ปีขึ้นไป	ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป
	๑๓-๑๙	๒๐-๒๔	๒๕-๒๙	๓๐-๓๔	๓๕-๓๙	๔๐-๔๔	๔๕-๔๙	๕๐ขึ้นไป		
ภาคเหนือ										
ผู้ทำงานในเชิงเศรษฐกิจ										
ผู้มีงานทำ	๐.๖	๑.๖	๒.๙	๔.๒	๕.๕	๖.๑	๖.๒	๖.๒	๕.๔	๕.๕
ผู้เคยทำงานมาแล้ว	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ผู้ไม่ทำงานในเชิงเศรษฐกิจ										
ทำงานบ้าน	๐.๙	๑.๓	๒.๙	๔.๐	๕.๒	๕.๘	๕.๙	๕.๕	๓.๙	๔.๒
เป็นนักเรียน	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
นักโทษ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ผู้รับบำนาญ คนพิการ ผู้ทุพพลภาพ	—	๑.๓	๒.๐	๑.๐	๒.๕	๔.๖	๕.๘	๕.๘	๕.๘	๓.๔
อื่น ๆ บรรดาจิต ไม่ทราบ	—	๒.๐	๑.๐	๔.๕	๑.๕	—	๕.๐	๕.๐	๒.๘	๓.๐

ตารางที่ ๒๖ (ต่อ)

เขต และสถานภาพการทำงาน	อายุ								ปรับฐานอายุ	
	๑๓-๑๕	๑๖-๑๘	๑๙-๒๑	๒๐-๒๔	๒๕-๓๕	๓๖-๔๕	๔๕-๕๕	๕๐ขึ้นไป	รวม ๑๓ขึ้นไป	ปรับฐานอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป
ภาคใต้										
ผู้ทำงานในเชิงเศรษฐกิจ										
ผู้มีงานทำ	๓.๖	๑.๔	๒.๖	๓.๕	๔.๘	๕.๓	๕.๖	๕.๔	๔.๐	๔.๐
ผู้เคยทำงานมาแล้ว	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้ไม่ทำงานในเชิงเศรษฐกิจ										
ทำงานบ้าน	๐.๖	๑.๖	๒.๗	๔.๒	๔.๘	๔.๘	๕.๔	๕.๔	๓.๗	๔.๐
เป็นนักเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
นักโทษ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ผู้รับบำนาญ คหบดี ผู้ทุพพลภาพ	๓.๐*	-	๔.๐	๔.๐	๓.๐	๔.๐	๔.๘	๔.๗	๔.๗	๕.๐
อื่น ๆ บรรพชิต ไมทราม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ขอรายการที่บันทึกเครื่องหมาย " - " หมายความว่า ข้อมูลมีน้อย จึงไม่สามารถนำมาศึกษาเปรียบเทียบได้

ข้อมูลที่แสดงเครื่องหมาย " * " หมายความว่า แนวโน้มผิดปกติ ซึ่งเนื่องมาจากมีตัวอย่าง ๑ ตัวอย่าง หรือมีน้อยมาก ดังนั้นในการปรับ

ฐานอายุจึงไม่นำมาคำนวณด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ตัวเลขจำนวนบุตรเกิดรอดโดยรวมส่วนผิดไป